

Patent- och marknadsöverdomstolen, Svea hovrätt

SFIR:s Praxisdag den 17 januari 2018

Christine Lager, hovrättslagman och chef för avd. 2
inklusive Patent- och marknadsöverdomstolen

SVEA HOVRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR

Övergripande om PMÖD

- Inom avdelning 2, Svea hovrätt.
- Totalt från ca 30 anställda till i dagsläget ca 50 personer.
- PMÖD, dispositiva tvistemål, brottmål endast om PMÖD-mål, hyresmål, övriga mål.

Övergripande forts.

- Totalt 20 ordinarie domare på avdelningen, varav 13 inriktade på PMÖD.
- Plus domare under utbildning - assessorer och fiskaler - söker snart.
- Föredraganden - söker ytterligare.
- Domstolshandläggare.

Övergripande forts.

- Befintliga ordinarie domare med hög specialistkompetens och erfarenhet - på avdelningen och tillkommit från andra avdelningar.
- Nya ordinarie domare med hög specialistkompetens - nyrekryterade och från MD och PBR.
- Domare under utbildning och föredraganden med specialistkompetens.

Hur har det gått?

- Målens karaktär och antal.
- PT-frekvens i PMÖD.
- Ändringsfrekvens.
- Begäran om förhandsavgöranden.
- Ventil och PT i HD.
- Handläggningstider.

Målenas karaktär – komplexitet och omfattning

- Grund för reformen att målen tillhör de mest komplexa och omfattande.
- Erfarenheten hittills? Stämmer med råde!
- Komplexa rättsfrågor, internationell rätt och praxis.
- Omfattande mål.
- Stort antal beslut under handläggningen.
- I överrätt i princip alla beslut mellan 3-5 domare = resurs- och tidskrävande.
- Allt detta avgörande när ser till kvantitativa analyser.

Antal mål

- Ink 2016: 59, varav 22 överförda från hovrätten eller MD
- Avg 2016: 20 = balans 39

- Ink 2017: 100 + 39 från 2016 = 139
- Avg 2017: 77 = balans 62

- Totalt första 16 mån
- Ink: 159
- Avg: 97 =
- Balans: 62

2017 - Nedbrutet

A. Måltyper

Ink. resp. avgj.

1. Ärenden och övriga mål = 62 resp. 58
2. T-mål = 38 resp. 18
3. B-mål = 0 resp. 1

B. Rättsområden

Ink. resp. avgj.

1. Vm.-,upphovs-, mö/formg.rätt= 58 resp. 39
2. Patent 22 resp. 25
3. Marknadsföringsrätt 14 resp.7
4. Konkurrensrätt 5 resp. 4

Reflektioner antal mål

- Antal mål hittills i linje med vad beräknat - på sikt upp emot 150/år. Än mer omf. och komplexa - se ovan.
- Tillkommande mål på sikt:
 - Avgjort ett antal immaterialrättsmål från andra tingsrätter än Stockholms inom Sveas domkrets som Svea hovrätt, avd. 2.
 - Mål som påbörjats före 1/9-16 som låg (och ligger ännu) kvar i tingsrätter utanför Sveas domkrets och i andra hovrätter. På sikt fler mål från övriga landet.
 - Mål om konkurrensskadestånd = dömt i två större som Svea hovrätt, avd. 2.
 - Fler mål i överinstansen efter hand som systemet i kraft.

Reflektioner antal mål – forts.

- Färre varumärkesregistreringsärenden, men å andra sidan komplexa frågor i flera av de som kommit.
- Färre ärenden om beviljande av patent men kommer nog fler och dessutom något fler t-mål (9) och ö-mål (11) om patent.
- Klart färre b-mål hittills, kommer nog öka igen.

PT-frekvens i PMÖD - 2017

- T-mål ca 80 % (22 av 28)
- ÖÄ -mål ca 65 % (20 av 31)
- Ö-mål ca 65 % (9 av 21)

Reflektion: Ligger högt särskilt för t-mål precis som förväntat, men även för öä- och ö-mål.

Ändringsfrekvens - 2017

- Försiktig när tittar på statistik. Behövs djupare analys. Ändrade förutsättningar? Endast del ändrad? Slutet samma fast ändrade skäl?
- Med försiktighetsprincipen i åtanke:
- Total andel ändrade = knappt 30 %
- Total andel fastställda = drygt 70 %

Användning av praxis från EUD och förhandsavgöranden

- Harmoniserade rättsområden.
- Mycket stort antal avgöranden från EUD - EUD avgörande prejudikatinstans även om HD också fortsatt roll.
- Begäran om förhandsavgöranden från PMÖD i hittills två fall (båda från 2017)
 - PMT 3491-16 - "Manhattan", art. 7.1 e)iii vmför. (Tolkningen av registreringshindret "tecken som endast består av en form eller en annan egenskap som ger varan ett betydande värde")
 - PMÖÄ 9778-16 - "Roslagsöl", art. 4.1 b vmdir. (Förväxlingsbedömningen påverkas av disclaimer?)

PMÖD:s prejudikatbildande roll - ventil

- PMÖD:s avgöranden får som huvudregel inte överklagas. B-mål får dock överklagas. (1:3 PMD-lagen).
- PMÖD får tillåta att avgörandena överklagas om prejudikatskäl (gäller dock ej företagskoncentrationer). (1:3 PMD-lagen) = ventil.
- Om ger ventil krävs även PT i HD
- Får inte överklaga PMÖD:s avgörande om ventil. (Jfr NJA 2006 s. 530).

Ventil och PT i HD

- Ventil hittills i 14 avgöranden av ca 90 möjliga (1 t-mål, 3 ö-mål, 10 öä-mål).
- Av 14 har 11 överklagats.
- Av 11 överklagade har HD sagt ej PT i 1.
- HD har meddelat PT och avgjort 1.
- HD har ännu inte avgjort om PT i 9 fall.

Mål där PMÖD meddelat ventil

- Kvarstad till säkrande av ev. vite -PMÖ 8959-16. Överkl. men ej PT i HD.
- Platsundersökning enligt konkl.-PMÖÄ 8867-16. Ej överklagat.
- Principer för vitesbeloppets beräkning i mf-mål - PMT 10485-16 och PMÖ 5631-17. Ej överklagade.
- Säkerhet för rättegångskostnader för utländsk käranden - PMÖ 2630-17. Överkl., PT och avgjort i HD = Ö 2627-17.
- Fråga om patenthavare har rätt att få omprövning av beslut från PRV om förlängt tilläggsskydd för läkemedel - PMÖÄ 9847-16 och ytterligare 7 ärenden (totalt 8). Överklagade. Beslut i PT-frågan ännu ej meddelat av HD.
- Fråga om rätt att överklaga Konkurrensverkets kopieringsbeslut under en platsundersökning, PMÖÄ 9698-17. Överklagat. Beslut i PT-frågan ännu ej meddelat av HD.

Reflektion ventilfrågan

- Givit ventil när prejudikatfrågor kopplat till områden utanför PMÖD:s exklusiva behörighet. (Jfr. prop. 2015/16:57 s. 164-166.)
- Restriktivt med ventil hittills. I enlighet med ändamålsskäl för reformen. Plus harmoniserat område - EU-domstolen prejudikatinstans.

Handläggningstider (75 percentil)

- Även här försiktighet vid tolkning av statistik - med det förbehållet ändå viss indikation.
- T-mål - Under ett år.
- ÖÄ-mål (Ffa registreringsärenden) - Ca 10 mån.
- Ö-mål (Interm vitesförbud m.m.) - Under 2 mån.

Handläggningstider – hur arbetar?

- Kvalitet - Komplexa mål. Prejudikatfrågor. Beslut under handläggningen.
- Effektivitet.
 - Tidplaner - Huf eller avgörande på handlingarna? Om huf - hänvisning? Upptagna ombud.
 - Begränsar skriftväxlingen.
 - Restriktiva med anstånd.
 - Särskilt fokus när ett mål inte avgjorts inom ett år.

Utvecklingspotential?

- Domstolarna
- Ombuden
- Lagstiftaren

Domstolarna

- Målhanteringen och praxis- Utvecklas efter hand som får arbeta i den nya ordningen.
- Löpande kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte- internt och externt. Praxisdiskussioner, deltagande i nationella och internationella seminarier, årligt seminarium för domarna i PMÖD och PMD.
- Löpande praxismöten inom PMÖD - ämnesansvariga domare i
 - Varumärkes-, firma och mönster/formgivningrätt
 - Upphovsrätt
 - Patenträtt
 - Marknadsföringsrätt
 - Konkurrensrätt
- Bjuda in till brukardialog när varit i kraft ett antal år.

Ombuden

- Omfattande och komplexa mål - särskilt viktigt med ramen för processen - Yrkanden, grunder och bevisning. Vad är uppe i PMÖD?
- Nya rättsfakta? Ny bevisning? Giltig ursäkt?
- Avgörande på handlingarna eller huvudförhandling?
- Om huvudförhandling - hänvisning lämpligt - varför inte? 50:19 RB - rätten avgör.
- Tillgänglighet om huf.

Lagstiftaren

- Fortsatta lagstiftningsbehov
 - Bättre processuella verktyg för omfattande mål?
 - Patent- och marknadsdomstolarnas kompetensområde
 - Avgränsningen arbetstvister
 - Företagshemligheter
 - Annat?
- Utvärdering - Kvalitativ och kvantitativ. Organisation och resursfördelning.

- Nöjd så långt?

PMÖD:s webbplats

- www.patentochmarknadsoverdomstolen.se
- Avgöranden (i princip alla) publiceras löpande
- Även länk till tidigare avgöranden från PBR och MD
- Nyheter publiceras löpande
- Allmän information om målhanteringen
- Jobba hos oss? - Håll utkik! Just nu en föredragande och juriststudenter.

Tack från Christine!

SVEA HOVRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR